

також недержавні некомерційні організації (ННО) і приватні українські компанії. Перед запуском чергового он-лайн механізму доцільно проведення публічного обговорення цього проекту з подальшим урахуванням зроблених зауважень і пропозицій. 2. Розробка технологій електронного уряду другого покоління повинна неодмінно проводитися під контролем громадянського суспільства. Тому процедура створення і модернізації системи електронного уряду повинна бути гранично прозорою. 3. Для успішного розширення практики електронного уряду потрібен потужний інформаційний супровід: рівень доступності населення до політичних телекомунікаційних технологій повинен весь час підвищуватися. 4. Набір функцій електронного уряду повинен корелюватися з потребами суспільства. З цією метою має бути розроблений і введений відповідний політичний механізм: ініціативи громадян щодо зміни роботи української системи електронного уряду повинні в найкоротші терміни розглядатися профільними державними установами і реалізовуватися.

Список використаних джерел

1. Армстронг Ч. Зростаюча демократія. *Відкрите урядування: колективна робота, прозорість і дієва участь* / за ред. Даніела Латропа і Лорел Руми ; пер. з англ. Андрія Іщенко. К.: Наука, 2011. С. 227–240.
2. Бабаєв В. М. та ін. Текст лекцій з дисципліни «Електронне урядування». Х.: ХНУМГ, 2014. 127 с.
3. Войнова Е. О. Електронна демократія як форма політичної комунікації. URL: frps.opua.edu.ua/index.php/2012-03./35-2012-04-03-14-46-53.
4. Електронна демократія: біла книга державної політики / під ред. С. Панцира. К., 2015. 43 с.
5. Електронна демократія : навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов. К.: НАДУ, 2015. 66 с.
6. Електронне урядування: опорний конспект лекцій / Дзюба С. В., Жилияєв І. Б., Полумієнко С. К., Рубан І. А., Семенченко А. І. К., 2012. 264с.
7. Електронне урядування: підручник / авт. кол.: В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін. К.: НАДУ, 2014. 352 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В. М. Дрешпака. К., 2017.
9. Машкаров Ю. Г. та ін. Електронне урядування. Інформатизація державного управління: навчальний посібник. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. 264 с.
10. Мещеряков В.С. Електронна демократія. URL: <http://kds.org.ua/blog/elektronna-demokratiya>

Федунів Х.

студентка групи ПОІЗм-11

Тернопільського національного

економічного університету

Науковий керівник: к.філол.н., викладач кафедри

інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ

Яблонська Н.

МОДЕЛЬ ІНТЕРФЕЙСУ У ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

У політичній сфері сучасної України відбуваються серйозні модернізаційні зміни, пов'язані із загальними трансформаційними процесами в житті суспільства. Розвиток останнього характеризується прогресом технологій, передусім – технологій інформаційної та комунікаційної сфер, завдяки розвитку мережі Інтернет. Поширення й утвердження інформаційно-комунікаційних технологій в сучасному суспільстві детермінує інформатизацію соціальному та політичному житті, в тому числі і механізмів політичного управління. У практику соціального і політичного управління широко увійшли ЦНАП, електронні центри

стратегічного планування, кілька років реалізується Державна програма «Електронний уряд». Відповідно, докорінно видозмінюються самі основи взаємовідносин влади і суспільства, держави і громадян.

В умовах подальшої інформатизації сучасного суспільства і поступової модернізації політичного простору і політичного процесу в бік демократизації структури і методів функціонування органів влади і управління особливої актуальності набуває проблема конструювання оптимальної моделі інтерфейсу влади і суспільства.

Поява і широке поширення інформаційних технологій, в сукупності з трансформаційними змінами в сфері економіки, перш за все, в організації праці, вимагають від політичної влади коригування моделі організації взаємовідносин із суспільством. У контексті нашого дослідження особливе значення має феномен інформатизації політичного простору, перетворення інформації на потужний політичний ресурс, здатний трансформувати існуючу систему політичних відносин, модернізувати сам характер взаємовідносин акторів політичного поля як в глобальних масштабах – у світі в цілому, так і в масштабах локальних – у рамках окремих держав, регіонів, територій.

Відкритість політичної влади дозволяє не тільки активно інтегрувати пересічних громадян і громадські рухи в політичний і управлінський процес. Вона допомагає державі зрозуміти своїх громадян, отримати вичерпну інформацію про трансформаційні процеси у світоглядній сфері, в області політичних симпатій і настроїв і, керуючись цими знаннями, визначати політичну поведінку, вибудовувати стратегії, змінювати політичний імідж, проводити певні реформи, тобто коригувати проведену політику відповідно до настроїв громадськості.

Інтерфейс влади і суспільства в сучасному світі не можна розглядати без звернення до концепту електронної демократії.

Електронну демократію можна визначати не як політичну систему, а як сукупність механізмів, інформаційних технологій, що використовуються в інтересах оптимізації взаємин влади і суспільства, розширення політичної комунікації держави і громадян та її демократизації за допомогою підвищення реальної участі громадян в політичному житті держави.

Відмінною характеристикою електронної демократії є застосування інформаційно-комунікаційних технологій, причому на них робиться акцент, оскільки вони виступають в якості основного інструменту для здійснення колективних процесів як пізнавального, так і адміністративного характеру на всіх рівнях, від муніципального до міжнародного.

Запорукою справжніх, а не уявних змін повинна стати кореляція між загальноприйнятими політичними інститутами (наприклад, партіями і рухами) і електронними системами комунікації. Це дасть можливість зміцнити дані інститути, а також знизить ризик прояву негативних квазіавторитарних і олігархічних спрямувань, здатних помітно активізуватися в ситуації, коли політичні процеси починають схилитися до регулярного проведення різних референдумів.

Аналізуючи роль, яку відіграють інформаційні технології у розвитку демократичних процесів, важливо визначити, в якому обсязі уряд і громадянське суспільство здатні освоювати і використовувати потенціал, що надається даними нововведеннями, щоб розвивати і зміцнювати основні репрезентативні інститути, які консолідують громадян і державу. Через цю призму можливості для громадської участі, які пропонує нова технологія, безумовно, мають вагоме значення. Однак Інтернет також має здатність створювати інформацію, роблячи систему роботи органів влади всіх рівнів більш відкритою і одночасно зміцнюючи інтерактивні контакти між суспільством і посередницькими структурами. Саме Інтернет є на сьогодні кращим інструментом для здійснення цих особливо значущих функцій.

Хоча прагнення української держави задекларовані у демократичному полі, її байдужість до інтересів і потреб власних громадян і, тим більше, до справжньої демократизації системи управління, є однією з ключових перешкод у сфері модернізації управління. Не стільки з фінансово-економічними або технологічними проблемами, скільки з неправильним підходом держави до вирішення проблеми інформатизації влади в Україні буде стикатися в процесі своєї реалізації концепція «електронного уряду». Використання інформаційно-комунікаційних технологій має велике прогресивне значення для подальшої модернізації системи державної

влади і управління, в першу чергу в напрямку демократизації останньої, зміцнення політичного діалогу між владою і суспільством. За допомогою інформаційно-комунікаційних технологій в сучасній державі можна значно розвинути механізми політичної участі громадян, дебюрократизувати систему управління.

У процесі комунікацій між владою і населенням необхідно використовувати принципи взаємодії, а не впливу, тобто нав'язування своєї стратегії іншому суб'єкту діалогу. При цьому особливо важливою є участь звичайних громадян у просуванні соціально значущих управлінських ініціатив, особливо на рівні муніципалітетів. Організація спрощеного доступу до отримання необхідної інформації (якщо це не суперечить чинному законодавству) та залучення громадян до участі в підготовці рішень входить до компетенції фахівців зі зв'язків з громадськістю. Крім того, завданнями останніх є вплив на певні цільові групи (залежно від ситуації), формування іміджу влади в очах громадськості, зміцнення довіри.

Розвиток і популяризація інформаційно-комунікативних технологій оптимізують процес прямого спілкування громадян і влади, оскільки дозволяють обходитися без застарілої системи звернення до депутата від тієї чи іншої партії. Сьогодні будь-який користувач комп'ютера має можливість безпосередньо викласти свої вимоги та побажання представникам влади, яким доводиться відповідно до вимог сучасності формувати структури електронного уряду, створювати сайти, вести блоги і сторінки в соціальних мережах. Використання нових технологій стало суттєвим кроком у процесі підвищення ефективності діалогу між суспільством і владою, оскільки саме масова комп'ютеризація та поширення мережі Інтернет дозволяє максимально оперативно отримати відповідну реакцію громадян на найбільш значущі урядові ініціативи, а також залучати громадян до безпосередньої участі у вирішенні найактуальніших завдань.

Таким чином, модель інтерфейсу політичної влади і суспільства в сучасній Україні, незважаючи на декларовану керівництвом країни спрямованість на демократизацію політичних інститутів, в дійсності стикається з суттєвими перешкодами, першочерговим з яких є незацікавленість політичної еліти в реальному встановленні демократичної партнерської комунікації між владою і суспільством. Проте без подальших заходів у напрямку демократизації інтерфейсу влади і суспільства стає важкодосяжною політична модернізація української держави, що тісно пов'язана з модернізацією інших сфер соціального життя і, відповідно, із загальним прогресом України і підвищенням її конкурентоспроможності на світовій арені.

Проблема конструювання інтерфейсу влади і суспільства в сучасній Україні вкрай актуальна і глибока, що створює сприятливі умови для подальших досліджень у цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Армстронг Ч. Зростаюча демократія. *Відкрите урядування: колективна робота, прозорість і дієва участь* / за ред. Даніела Латропа і Лорел Руми ; пер. з англ. Андрія Іщенка. К.: Наука, 2011. С. 227–240.
2. Бабаєв В. М. та ін. Текст лекцій з дисципліни «Електронне урядування». Х.: ХНУМГ, 2014. 127 с.
3. Войнова Е. О. Електронна демократія як форма політичної комунікації. URL: fpps.onua.edu.ua/index.php/2012-03./35-2012-04-03-14-46-53.
4. Електронна демократія: біла книга державної політики / під ред. С. Панцира. К., 2015. 43 с.
5. Електронна демократія : навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов. К.: НАДУ, 2015. 66 с.
6. Електронне урядування: опорний конспект лекцій / Дзюба С. В., Жилияєв І. Б., Полумієнко С. К., Рубан І. А., Семенченко А. І. К., 2012. 264с.
7. Електронне урядування: підручник / авт. кол.: В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін. К.: НАДУ, 2014. 352 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В. М. Дрешпака. К., 2017.
9. Машкаров Ю. Г. та ін. Електронне урядування. Інформатизація державного управління: навчальний посібник. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. 264 с.
10. Мещеряков В. С. Електронна демократія. URL: <http://kds.org.ua/blog/elektronna-demokratiya>.